

Hämeen Kylät

**Suomen Kylät
Finlands Byar**

**MAA- JA
KOTITALOUSNAISET**

Kylään
MAISEMAAN

Vagn
TILL BYN

Mobiilireitti kylille

sisällöntuotantoa reitille info

Katriina Koski

11.5.2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

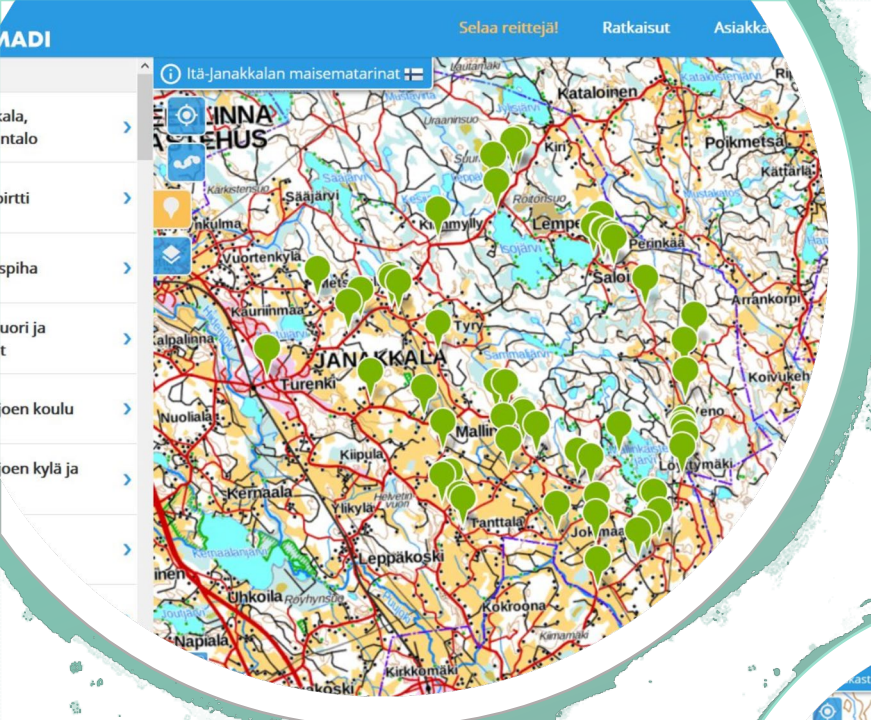

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

#citynomadi

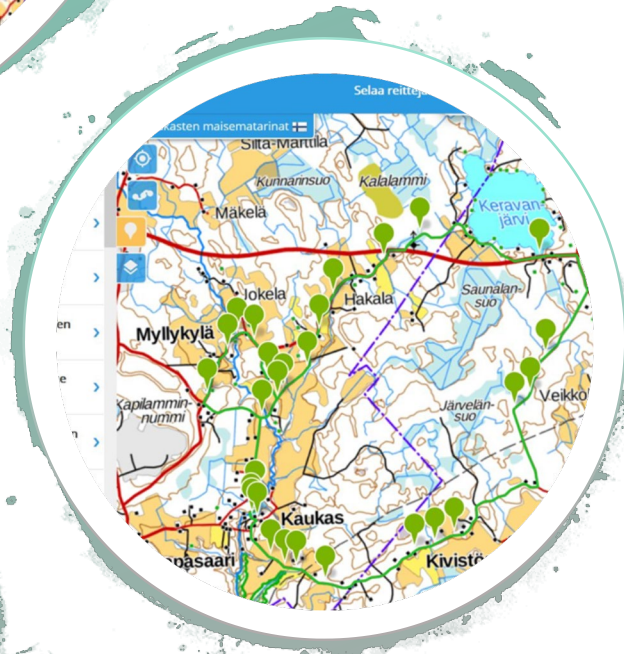
TUTUSTU KYLÄNOMADIN SIVUUN

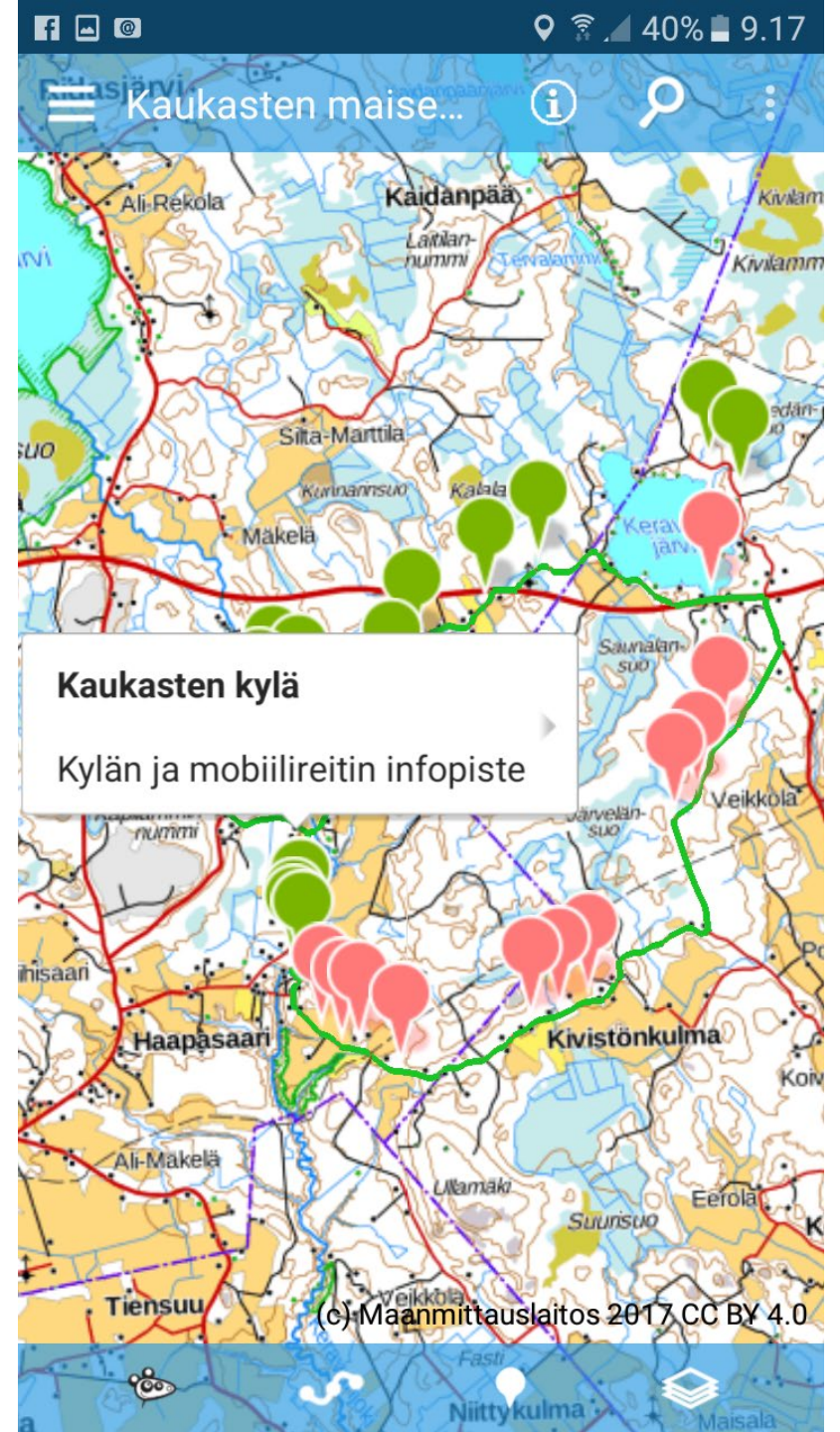
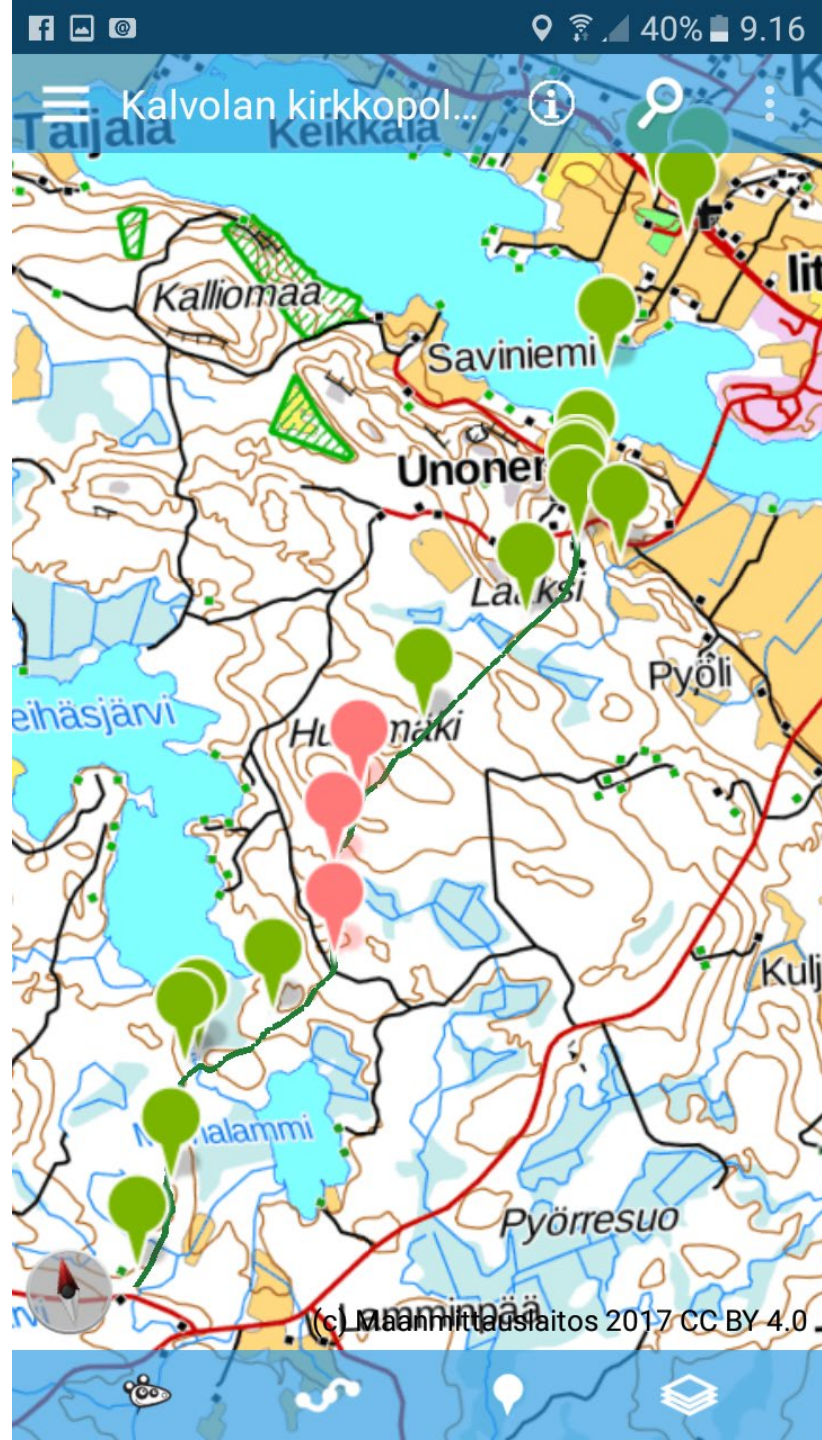
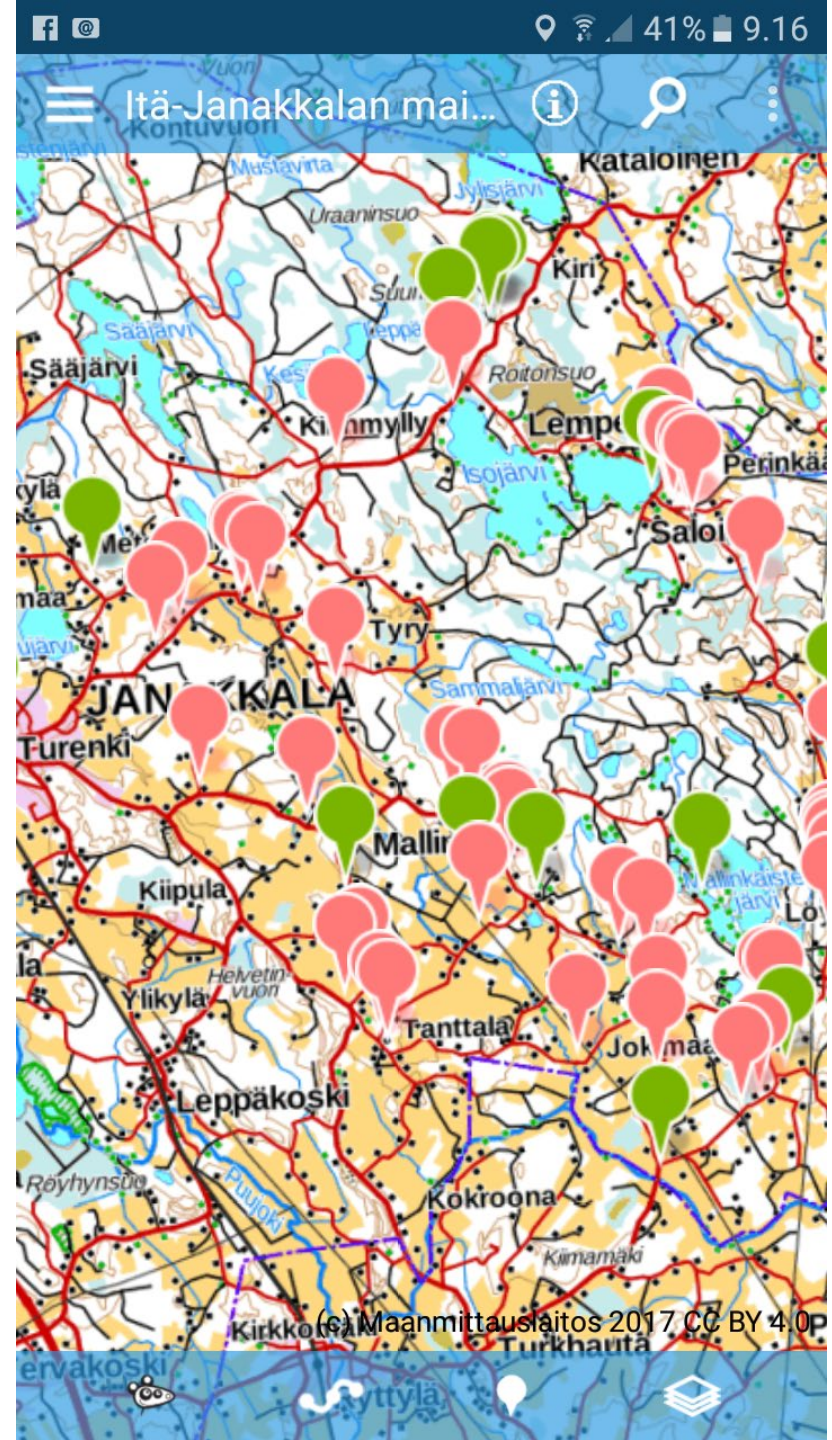

ERILAISET REITIT

- Pitkä vai pätkä
- Teemaa, toimintaa, tietoa
- Eri tavat liikkua, kävellen, pyörällä, autolla
- Kaduilla vai poluilla
- Esteettömyys
- Merkittynä vai pelkästään mobiilisti
- Kenelle suunnattu?

MAHDOLLISUUDET

- Tekstiä
 - Ääntä
 - Kuvaa
 - Videoita
 - Linkkejä
-
- Pelillisuus; lapset - koulut -
opetuksellisuus
 - Koodilla avautuvat reitit

YHTEISTYÖTAHOT

- Maanomistajat huomioitava jo varhaisessa suunnitteluvaiheessa
- Asukkaat
- Yhdistykset
- Koulut
- Kunta
- Museot
- Jne...

SISÄLTÖÄ REITILLE

- Kulttuurimaisema
- Luonto ja elinympäristöt
- Palvelut
- Tarinat
- Mitä muuta?

KULTTUURIMAISEMA

- Merkittävät tai mielenkiintoiset rakennukset ja rakennelmat, seurantalot, kyläkoulut jne.
- Muinaisjännökset
- Historialliset kohteet ja tapahtumapaikat
- Kylien historia, asutuksen kehitys
- Mitä ajanjaksoja voisi nostaa?
- Vanhat kartat, vanhat valokuvat
- Arvokkaat maisemat
- Vanhat elinkeinot ja niiden maisema, myllyt, sahat jne.
- Perinnebiotoopit eli niityt, kedot, ahot ja metsälaitumet
- Ruokamaisema – maaseudun maisema tuottaa ruokamme, mitä voisimme siitä kertoa
- Kyläkirjojen vienti mobiiliin

LUONTO JA ELINYMPÄRISTÖT

- Erilaiset elinympäristöt, esim. suot, kalliot, vanhat metsät, lehdot, rannat, lähteet, kosteikot, supat, harjut, rotkot, kuivatut järvet...
- Näköalapaikat
- Lajisto, linnut, kasvit, hyönteiset, eläimet
- Arvokkaat luontokohteet, luonnonsuojelualueet, Natura 2000 -alueet, jne.
- Kunnostetut kohteet

Avaa mobiilireitin avulla maisemaa, kerro mitä ympärillä näkyy, mitkä ovat horisontissa siintävät mäet, mikä järvi pilkottaa puiden välistä. Esiteltävän kohteen ei tarvitse olla mobiilireitin varrella, jos se kuitenkin näkyy maisemassa.

TARINAT

- Henkilöt; taiteilijat ja heidän maisemansa, kuuluisat urheilijat, kirjailijat, keisarit ja kuninkaat...
- Tapahtumat
- Kertomukset
- Luontoon liittyvä kansanperinne
- Nostakaa myös nykyisiä tarinoita, yhdistyksien toimintaa ja aktiivista talkoohenkeä
- Tarinat sitovat kävijän kylään ja kohteisiin

Nykypäivän matkailijat etsivät autenttisuutta- aitoa ja alkuperäistä. Elämyksellisyyttä lisää se, että kohde pääsee yllättämän ja että se poikkeaa arjesta. Kävijän kokemukseen vaikuttavat muun muassa aitous, tarina, moniaistisuus.

PALVELUT

- Vakiintuneet palvelut, kaupat, kioskit, ravintolat, puutarhat, tilamyymälät jne.
- Ohjatut ulkoilureitit, vaellusreitit
- Vesipisteet; kaivot, lähteet
- Auton pysäköintipaikat, pikavuoroyhteydet
- Uimarannat, yleiset saunat, avantouintipaikat
- Nuotiopaikat, laavut
- Hyvinvointi- ja liikuntapisteet
- Vessat
- Vinkataanko reitin ulkopuolisia käyntikohteita, kuten esim. kahvilat, majoitus, opastus, liikuntapalvelut, välinevuokraus, ym.?

VALOKUVAT ja VIDEOT

- Eri vuodenajat
- Eri vuorokaudenajat
- Lähikuvat
- Kaukokuvat
- Vanhat valokuvat
- Ihmisiä kuvissa
- Luo tunnelma kuvilla ja videoilla

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Paikkatietoikkuna

www.paikkatietoikkuna.fi/

Museovirasto Kulttuuriympäristön palveluikkuna

www.kyppi.fi

Museovirasto RKY

www.rky.fi

Maiseman tarina – opas maisemapalveluiden luomiseen

<https://www.sitra.fi/julkaisut/maiseman-tarina/>

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (kuulemisaineisto)

https://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Uutiset/Ymparistoministerio_kuulee_ehdotuksista_%2837446%29

Maanmittauslaitoksen vanhat kartat:

<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

MATERIAALI

- Teksti: sanamäärä max. 1000 merkkiä (sis. välimerkit) mielellään alle
 - Pitkissä teksteissä muista väliotsikot ja mahdollisuuden jakaa teksti useammalle sivulle
- Ääni; runot, tarinat, luonnonäänet, jne. Reitti voi olla myös ääniopastettu.
- Kuvat: 2-3 hyvää kuvaa, muista myös yksityiskohdat
- Videot: max. 2 min
- Linkit: linkkien avulla saat tuotua lisätietoa ja ohjattua esim. kyläyhdistyksen / yrityksen jne. sivuille
- Teksti saa olla oman näköistä, mitä haluat kohteestasi kertoa kävijälle, millä houkutella kävijä paikan päälle (moni selaa reittejä netissä etukäteen)
 - Yritykset: Missä olette, jotain maisemasta. Muutama sana yrityksen historiasta. Miksi teille kannattaa tulla, mitä teiltä saa (elämys, ei pelkkä materia). Linkki omille nettisivuille.
 - Ei aukioloaikoja tai muuta muuttuvaa tietoa, mieluummin ohjataan linkin kautta nettisivuille.

Entinen Rettigin tupakkavarasto

202 merkkiä,
sis. välilyönnit

Entinen Rettigin tupakkavarasto on rakennettu vuonna 1910 Alex Nyströmin suunnittelemien mukaisesti. Rakennus on saneerattu 1990-luvulla toimistotiloiksi ja siinä toimii myös mm. ravintola Kolmas linja.

Entinen Rettigin tupakkavarasto. Kuva: Joni Pietiläinen

Kustaan muistokivi

Suon reunaan laskeutuvalla polulla on matala kivi, jossa vuosiluku 1881. Jollekin tulee mieleen J.W. Snellmanin kuolinvuosi, toiselle litalan lasitehtaan perustaminen.

Kiven tarina kertoo onnettomuudesta, jossa metsätöissä ollut Kustaa Heikinpoika Kirkkomäen torpasta, oli loukannut kohtalokkaasti jalkansa ja raahautunut polulle. Viimeisillä voimillaan hän hakkasi kirveellään kuolinvuotensa tähän kiveen. Onnettomuuden jälkeen Kirkkomäessä vaihtui viljelijä. Kunnioituksesta tai pelosta alettiin kulkea viereistä harjannetta myöden - tarina ja kivi unohtuivat vuosikymmeniksi.

Linnanpuisto

Suomen herttuana vuosina 1556–63 toiminut Juhana Herttua aloitti puutarhakulttuurin. Linnanpuistossa oli mm. kirsikka- ja omenapuita sekä ryytimaa. Vielä 1800-luvun alkupuolella puistossa vallihaudan sisäpuolella oli renessanssipuutarha ja 1790-luvulla linnankentän täyttömaalle rakennettu englantilainen puutarha.

Linnanpuisto on merkitty osayleiskaavassa muinaismuistoalueeksi ja se kuuluu myös kansalliseen kaupunkipuistoon. Sen pinta-ala on noin 2,6 ha .

Kilpailualueella on tiedossa kaksi erittäin uhanalaista lajia, jotka sijaitsevat Linnanpuistossa: Koirankieli (noin puolen metrin korkuinen, kaksivuotinen kukkiva kasvi) ja kalkkisirppisammal. Molemmat lajit säilyvät alueella, mikäli nykyinen linnan puistoalue säilyy, eikä alueella tehdä maaperää

KIITOS!

Katriina Koski

katriina.koski@maajakotitalousnaiset.fi

p. 040 148 8220

<http://etela-suomi.maajakotitalousnaiset.fi/>

 Etelä-Suomen MKN
maisemapalvelut

 Kylään maisemaan